

Hiken naar een natuurvriendenhuis

De charme van slapen bij vrijwilligers

De vereniging Nivon Natuurvrienden heeft iets nieuws: hike & night-tochten, tweedaagse wandeltochten in Nederland, waarbij je logeert in een natuurvriendenhuis. Maar wat houdt dat in, een natuurvriendenhuis en hoe bevalt zo'n trektocht? *Toeractief* vroeg het wandelaars, vrijwilligers én de directeur van Nivon.

TEKST **CORINE KOOLSTRA**

De vrijwilligers van Morgenrood,
links Yvonne Udo, rechts Elly Geelen

FOTO CORINE KOOLSTRA

Elly Geelen loopt met een grote tas vol toilettrollen onder haar arm over het terrein van het Nivon natuurvriendenhuus Morgenrood in Oisterwijk, dat midden in de bossen ligt. Ze is huiswacht en heeft net de shift overgenomen van Martin en Jolande die hier een week als vrijwillige huiswachten zaten. “En dan vind ik het wel lekker om eerst even te kijken hoe

het kampeerterrein en het huis erbij liggen. Ontdekken wat er zo’n beetje speelt.”

Zij en haar vriendin Yvonne Udo gaan het natuurvriendenhuus de komende week draaiende houden. Gasten ontvangen, vragen beantwoorden, kamers nakijken, toiletpapier aanvullen... dat soort dingen. En allemaal op vrijwillige basis.

Onderweg op trektocht Morgenrood

FOTO CORINE KOOLSTRA

Want dat is waar Nivon op draait, legt directeur Ron Manuel uit: op vrijwilligers. De vereniging heeft zo'n 24.000 leden en enkele duizenden daarvan zijn actief als vrijwilliger. Zij ontwikkelen en onderhouden streekpaden en lange-afstandswandelpaden (LAW) – zoals het beroemde Pieterpad –, ze organiseren zomerkampen, runnen natuurvriendenhuisen en sinds kort zijn daar de hike & night-tochten van Nivon: wandeltochten door Nederland, waarbij je voor minder dan € 40 twee wandeldagen beleeft, inclusief route en overnachting. Ook als je geen lid bent van de vereniging. “Onze vereniging is al bijna honderd jaar oud en werd destijds opgericht om arbeiders op een goedkope manier in contact te brengen met de natuur.” Vandaar ook de volledige naam: Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk. “Nog steeds vinden we dat het voor iedere Nederlander mogelijk moet zijn om te bewegen in de natuur. Onze insteek is: als mensen bezig zijn in de natuur, zullen ze er ook zuiniger op zijn. We willen als vereniging toegankelijk en sociaal zijn, met oog voor de natuur en maatschappelijk betrokken.”

Hike & night praktisch

Hike & night zijn tweedaagse wandeltochten met dagafstanden van circa 20 kilometer. Je begint en eindigt bij een bushalte of station en overnacht in een natuurvriendenhuis. Er zijn momenteel vier tochten: door Drenthe, de Veluwe, de Kampina en de Oisterwijkse Vennen, en het duingebied bij Bergen aan Zee. Dit aanbod zal nog worden uitgebreid. Routekaarten van de trektochten zijn te bestellen via www.nivon.nl/trektochten (Nivon-leden € 4,95, niet-leden € 7,49 per kaart; set van vier kaarten resp. € 14,95 en € 22,49). Via deze site boek je ook het natuurvriendenhuis van de trektocht. Nivon-leden krijgen gemiddeld zo'n € 10 korting op de gemiddelde verblijfsprijs van circa € 30 per persoon op basis van een tweepersoonskamer. Een Nivon-lidmaatschap kost € 40 (vanaf 26 jaar, eerste lid), € 30 (vanaf 26 jaar, medebewoner) en € 20 (16-25 jaar).

Nivon is een vereniging en heeft geen winstoogmerk. Het geld voor de overnachting gaat naar het onderhoud van de natuurvriendenhuisen, het ontwikkelen van nieuwe wandelroutes of naar maatschappelijke projecten, zoals vakanties voor statushouders.

Basic hotel

Binnen Nivon is wandelen een groot ding. Ron Manuel: “Maar we snappen dat niet iedereen meteen een lange trektocht wil of kan maken. Vandaar dat we op het idee kwamen van de hike & night, tweedaagse trektochten die starten en eindigen bij een ov-punt en waarbij je onderweg kunt overnachten in een natuurvriendenhuys van Nivon.” Vooralsnog zijn er vier tochten te boeken: door de duinen bij Bergen aan Zee, door de Kampina en de Oisterwijkse Vennen in Noord-Brabant, langs de heide en hunebedden in Drenthe en door de Veluwe bossen. De routes zijn gemaakt door vrijwilligers die de omgeving goed kennen. De directeur: “Het idee slaat boven verwachting goed aan. Mensen blijken het heerlijk te vinden om weer ouderwets met een kaart op pad te gaan, zodat ze hun telefoon kunnen wegleggen en twee dagen offline kunnen gaan.”

En wat moeten we ons voorstellen bij de accommodaties? Ron Manuel: “Natuurvriendenhuizen zijn eigenlijk hotels in de natuur, maar dan heel basic en op

zelfvoorzienende basis. Je neemt je eigen beddengoed mee of huurt dat, en na afloop ruim je even je eigen troep op. Je hebt een goed bed in een simpele kamer die je voor jezelf hebt. Voor de rest kun je je onder de mensen begeven. Koken kan in de grote keuken. Daar sta je dan vaak met z'n tienden te koken. Zo zijn de natuurvriendenhuizen een soort middel om individualisme tegen te gaan, maar dan op microniveau.”

Heerlijk rustig

Huiswacht Elly inspecteert intussen het gras dat andere vrijwilligers bijgezaaid hebben op enkele kampeerplaatsen (“Ah, het begint al te groeien: mooi zo!”) en begroet nieuwe gasten die hun tentje opzetten in de beslotenheid van het bos. “Geweldig toch, als je morgenochtend zo wakker wordt!”

Jaren geleden kwam zij hier voor het eerst als gast. Haar vriendin Yvonne

Mist over het Drentse landschap op de Hunehuis-trektocht

"Natuurvriendenhuizen zijn eigenlijk hotels in de natuur, maar dan heel basic en op zelfvoorzienende basis"

werkte er toen al als huiswacht. Yvonne: "Omdat ik het gewoon hartstikke leuk vind om mensen te ontmoeten." Elly: "Ik had destijds een drukke baan." Yvonne: "Ik zei tegen haar: als je een keer wilt uitrusten, moet je hierheen komen." Elly: "Dat heb ik gedaan en het klopte. Het is hier heerlijk rustig."

Later is ze samen met vriendin Yvonne diensten als huiswacht gaan draaien. Dat doet ze zo'n twee tot drie keer per jaar. "Natuurlijk vraag je je weleens af: waarom zou ik zo hard werken voor niets? Maar het heeft een bepaalde charme. Je doet het met z'n allen, voelt je medeverantwoordelijk voor het geheel en dat heeft iets. Er heerst hier een bepaalde saamhorigheid."

Afwisselende route

Als gast merk je ook dat de vrijwilligers met hun hele hart bezig zijn op het terrein, vertelt Jan Pul (28) uit Meteren. Hij deed de tweedaagse trektocht door de Kampina en de Oisterwijkse Ven-

nen en zette op het kampeerterrein van Morgenrood zijn tentje op. "Ze waren super gastvrij. Toen we aankwamen, zeiden ze: 'We hebben het mooiste plekje voor jullie gereserveerd' en dat bleek ook. Met de tent hadden we een prachtig uitzicht over de akkers."

Ook de trektocht zelf beviel goed. "Het is een toffe route door een afwisselend landschap met veel heide, bos en vennen. Alleen het laatste deel op dag twee ging door Tilburg. Dat vond ik zelf wel een beetje jammer, want ik ben meer het zandpad-type. Verder ben ik een kaartengek. Daarom viel het me meteen op dat de wandelkaart bij de trektocht er zo mooi uitzag. Het was prettig om een vooraf uitgestippelde route te lopen, waarbij de overnachting al vastlag. Dat loopt toch relaxter. Al met al voor herhaling vatbaar. Sterker nog: ik ga volgende week zelfs weer een hike & night doen in Drenthe!"

Losse sfeer

Evelien Hulshof (35) uit Nijmegen deed afgelopen zomer twee hike & nights: door de Kampina en de Oisterwijkse Vennen en de trektocht over de Veluwe. "In coronatijd heb ik ontdekt hoe leuk wandelen is. Ik wilde daarom graag een langere wandeling maken, dus toen ik op Instagram de trektochten van Nivon voorbij zag komen, heb ik meteen de routekaarten voor alle vier de hike & nights gekocht."

Bij voorkeur wandelt Evelien alleen. "Dan heb ik meer oog voor de natuur." En juist dan is zo'n Natuurvriendenhuys ideaal, merkte ze. "In een hotel zit iedereen toch op zijn eigen kamer. Hier is er een gemeenschappelijke keuken en een grote, algemene ruimte. Je hebt daardoor altijd andere mensen om je heen. Nou ben ik niet iemand die per se met iedereen wil praten, maar het kán wel. Het is allemaal heel vrijblijvend."

Evelien Hulshof afgelopen zomer tijdens een van haar trektochten

Onderweg op de Veluwe trektocht Bosbeek

De sfeer in de twee huizen verschilde. "In natuurvriendenhuys Bosbeek was het toen ik er was heel rustig. Morgenrood was veel levendiger: overdag leuk, maar 's nachts ook een beetje onrustig. Maar verder helemaal prima hoor. Ik ben lid geworden van Nivon. Daardoor was ik nog geen € 30 kwijt voor twee dagen wandelen mét kaart en een overnachting. En dan slaap je op een plek die alles heeft wat je nodig hebt na een wandeling: een bed in een eigen kamer, een fijne warme douche én een leuke en losse sfeer." ☺

Natuurvriendenhuys De Bosbeek in Bennekom op de Veluwe

Liever fietsen?

Ook dat kan. Bij de Natuurvriendenhuizen kun je je fiets stallen en zijn er oplaadpunten voor e-bikes. Nivon heeft in 2020 ook de *Natuurvrienden Fietsgids* uitgebracht. Hierin zijn achttien fietsroutes beschreven tussen de natuurvriendenhuizen en kampeerterreinen van Nivon, onder meer te bestellen bij bol.com voor € 16,50. Nivon-leden betalen € 10,95 als ze via www.nivon.nl bestellen.